

Revisiun parziala dils statuts dalla Corporaziun schigentera solara da gliet Cadi

M E S S A D I

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas cusseglieras
Preziai cussegliers

En la seduta dils 11 da settember 2001 ha la Regenza grischuna approbau la nova Corporaziun schigentera solara da gliet Cadi sco era ils statuts. La schigentera solara ei dapi lu a Zignau en funcziun e cuntenta ils pertuccai. Sin fundament dalla pratica eis ei semussau ch'igl ei necessari d'adattar las structurass als basegns dalla corporaziun. Quei ei era vegniu attestau a caschun dalla radunonza da delegai dall'entschatta december 2008, nua ch'ils delegai han proponiu da reducir il diember da delegai sco era da simplificar las structurass.

Ponderaziuns fundamentalas

La suprastanza dalla Corporaziun ha constatau che las structurass digl Uffeci funsil Cadi savessien esser ina basa per adattar l'organisaziun. La cussegliaziun giuridica ha attestau quei. Sin basa da quels fatgs ha la suprastanza dalla Corporaziun adattau ils statuts als novs basegns.

Radunonza da delegai

Tenor ils statuts vegls vegnevan ils delegai reparti sin fundament dil diember dils habitonts. Mintga vischnaunca aveva il dretg a silmeins in delegau. Per mintgamai 500 habitonts ulteriurs aveva ella il dretg a mintgamai in ulteriur delegau.

Da niev elegia mintga vischnaunca *mo in delegau*. Il diember da vuschs vegn repartius sin fundament dil quantum gliet furnius. La clav proponida ei vegnida eruida sin fundament dil gliet furnius il davos treis onns. Quella clav sepresenta sco suonda:

- Breil	23.0 %
- Disentis/Mustér	23.5 %
- Medel/Lucmagn	4.0 %
- (Serenera Zavràgia)	(29.0 %)
- Schlans	1.0 %
- Sumvitg	14.5 %
- Trun	13.5 %
- Tujetsch	20.5 %

Tenor ils novs statuts seradunan ils delegai sil pli pauc inagada ad onn enstagl da duas sco quei era il cass el vargau. A caschun da quella radunonza vegnan mintgamai il quen ed il preventiv dalla corporaziun tractai ed approvai. Plinavon sa la radunonza vegnir convocada, sche la suprastanza dalla corporaziun anfla quei per necessari ni sch'ina tiarza dils delegai ni duas vischnauncas pretendan ei. En vesta allas experientschas fatgas para quella midada d'esser raschuneivla.

Ella seduta dils 3 da december 2008 ha la radunonza da delegai approvau il sboz per la revisiun dils statuts. Quei sboz ei vegnius suttamess allas vischnauncas commembras sco era agl uffeci da vischnauncas per posiziun.

Resultat dalla procedura da consultaziun

Igl uffeci da vischnauncas constatescha che las objecziuns fatgas en sia posiziun dils 17 da november 2008 seigien vegnidass risguardadas cun in'exceptiun. Sin fundament dalla lescha da vischnauncas sco era dalla pratica dalla Regenza eis el dil meini che la suprastanza dalla corporaziun stoppi secumponer da 5 commembers. En plirs discuors ha il responsabel per la survegionza dallas vischnauncas sutlingiau la necessitad da risguardar quella prescripziun. Igl uffeci ha denton buca saviu prender definitivamein posiziun, perquei che duas corporaziuns relativamein giuvnas sil territori dalla Cadi disponan da suprastanzas cun in diember da 3 suprastonts ed in suppleant (Pumpiers Sursassiala).

Dallas tschun vischnauncas che han priu posiziun ein treis dil meini ch'ei tonschi cun treis suprastonts ed in suppleant. Duas vischnauncas ein dil meini ch'ins dueigi dar triev allas ponderaziuns digl uffeci da vischnauncas e fixar il diember da 5 commembers.

Ponderaziuns en connex cun la cumposiziun dalla suprastanza

Pil diember da 5 commembers plaidan dad ina vart las pretensiuns davart dil Cantun. Ulteriuramein eis ei buca necessari d'eleger in suppleant, perquei che 3 commembers dalla suprastanza ein competents da prender ina decisiun. Tuts tschun commembers ein informai equivalentamein ed ein adina sil current davart dallas fatschentas ch'ei da decider.

Pil diember da 3 plus 1 plaida il fatg ch'igl ei necessari d'eleger sulettamein 4 persunas enstagl da 5. Pil pli duessen ils 3 commembers esser disponibels ed igl ei era pli sempel d'anflar in termin denter 3 persunas che 5. Il fatg ch'il suppleant sto vegnir en acziun ei plitost singulars. Ulteriuramein ei quei sistem secumprovaus tier la corporaziun dil cudisch funsil dalla Cadi sco era tier la corporaziun da pumpiers Sursassiala. Auter che las prescripziuns dalla lescha cantunala da vischnauncas ha igl uffeci da vischnauncas saviu numnar negin motiv plausibel per in diember da 5 suprastants.

La suprastanza dalla Corporaziun schigentera solara da gliet Cadi ei tuttina dil meini ch'il diember da suprastants dueigi vegnir fixaus sin 3 commembers plus 1 suppleant. Ils statuts duein denton buca vegnir suttamess al Cantun per approvaziun.

Approvaziun finala dils delegai

La davosa radunonza da delegai dalla Corporaziun schigentera solara da gliet Cadi dils 7 da matg 2009 a Sedrun han 7 encunter 4 vuschs susteniu la proposta dalla suprastanza (3 suprastants ed 1 suppleant). Ussa vegnan ils statuts tarmess allas vischnauncas per l'approvaziun entras ils organs competents.

Ils statuts duein passar en vigur igl emprem da schaner 2010 cun l'entschatta dalla nova perioda d'uffeci. L'elecziun dils delegai entras las vischnauncas duei succeder entochen miez november 2009. El decuors dil december 2009 duein ils delegai vegnir convocai ad ina radunonza per eleger ils organs dalla corporaziun tenor ils statuts revedi per la perioda d'uffeci 2010/2012.

Consideraziuns finalas

La suprastanza communal ha gronds fastedis cun l'idea da buca suttametter la revisiun dils statuts alla Regenza per approvaziun. Ord solidaritad cun las vischnauncas vischinontas s'accorda ella cun quella proposiziun. Ins sto denton esser pertscharts, ch'ils statuts ein cheutras giuridicamein buca valeivels. En cass da dispettas caschuna quei fatg gronds problems.

La Corporaziun per l'economisaziun da gliet dallas sereneras dalla Cadi ei vegnida fundada 2001. Da lezzas uras ha la cuminonza dils votants giu da decider sur dalla participaziun. Ella votaziun dils 10 da zercladur 2001 ha il suveran da Mustér approbau quella fatschenta cun 532 encunter 201 vuschs. Oz setracta ei da sebasar sin la nova constituziun, ch'ei dapi l'entschatta schaner 2009 en vigur.

Tenor art. 32, lit. i dalla constituziun communal ston decisiuns davart l'appartenenza a corporaziuns regionalas vegnir suttamessas alla cuminonza dils votants. El cass concret setracta ei denton d'ina corporaziun da vischnauncas ed ultra da quei mo d'ina revisiun parziala. Perquei ei la suprastanza communal dil meini ch'ins sappi sebasar sin art. 36, lit. k dalla constituziun communal, aschia che la cumpetenza da decider cumpeta al cussegl da vischnaunca. Siat commembers dil cussegl da vischnaunca savessan denton pretender, che quella fatschenta vegnessi suttamessa alla votaziun all'urna. Cunquei ch'ei setracta mo d'ina revisiun parziala da tempra organisatorica, fuss quei denton buca conform allas intenziuns proclamadas tier la revisiun dalla constituziun.

Proposta

Sin fundament dallas informaziuns e posiziuns precedentas

propo na

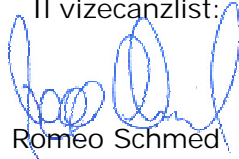
la suprastanza communal al cussegl da vischnaunca d'approbar la revisiun parziala dils statuts dalla Corporaziun schigentera solara da gliet Cadi.

Suprastanza communal Disentis/Mustér

Il president:

Dr. Dumeni Columberg

Il vizecanzlist:

Romeo Schmed

Annexa:

- Statuts dalla corporaziun

Disentis/Mustér, ils 6 da fenadur 2009